

Marek Porzeżyński

Użycie linków a naruszenie praw własności intelektualnej : w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE

Kultura Popularna nr 1 (43), 136-145

2015

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marek Porzeżyński

**Użycie
linków
a naru-
szenie praw włas-
ności intelektualnej
*w świetle orzecznic-
twa Trybunału
Sprawiedliwości UE***

Wstęp

Problem linków był analizowany przez sądy krajowe oraz międzynarodowe wielokrotnie i w różnych kontekstach, co pokazuje złożoność problemu. Akty prawodawstwa unijnego, które w swoich założeniach mają harmonizować przepisy, wprowadzają nowe kwestie wymagające rozstrzygnięcia. Problematyka naruszenia prawa poprzez zamieszczenie linków jest dodatkowo komplikowana przez znaczną skalę tego zjawiska. Nie dysponujemy żadnymi statystykami dotyczącymi liczby linków w internecie, gdyż cała sieć się na nich opiera. Można intuicyjnie określić ogrom zjawiska, którego dynamika jest dodatkowo zwiększana przez powstawanie nowych stron, blogów, a w szczególności portali społecznościowych. Jeszcze istotniejsza mogłaby okazać się informacja dotycząca odsetka treści mogących naruszać prawa własności intelektualnej pośród wszystkich linkowanych. Przedmiotowa tematyka może mieć doniosłe znaczenie w szczególności dla branży kreatywnej, w tym filmowej, która nader często posługuje się różnego rodzaju linkami w celu zilustrowania poszczególnych opinii lub ich prezentacji. Z tego powodu mimo prawniczo-technicznego charakteru niniejszej publikacji warto zapoznać się z najważniejszymi przepisami prawa dotyczącymi tej tematyki oraz dorobkiem orzecznictwem, dzięki któremu mamy coraz większą pewność co do ich stosowania.

Marek Porzeżyński
Asystent w Katedrze
Prawa Informatycznego
na WPIA Uniwersytetu
Kardynała Stefana
Wyszyńskiego, absol-
went WPIA Uniwery-
tetu Warszawskiego,
doktorant specjalizu-
jący się w prawnych
aspektach nowych
technologii, ochrony
własności intelektualnej,
mediów i reklamy

Podstawowe zagadnienia techniczne i prawne

Mimo że intuicyjnie wiemy, czym są linki, okazuje się, że nie jest to oczywiste. Co więcej, szeroka kategoria linków nie jest jednorodna i poszczególne rodzaje, które zostaną wskazane, różnią się między sobą i nie mogą być traktowane jednakowo, szczególnie pod względem prawnym. Za *Słownikiem języka polskiego* PWN link „to element dokumentu elektronicznego łączący jego elementy i odsyłający do innego dokumentu” (sJP). Zgodnie z tą definicją link pełni jedynie funkcję techniczną – łączy dwa miejsc wewnątrz jednego pliku lub strony internetowej bądź odsyła na zewnątrz. Ponadto wyróżnia się hiperłącza, których jednak ze względu na ograniczony zakres niniejszej publikacji nie będziemy rozróżniać. W odniesieniu do całej kategorii używam określenia link.

Mysząc o linkach, w pierwszej kolejności rozpatrujemy linki proste – umieszczenie na stronie internetowej adresu innej strony głównej. Podobne do linków prostych są linki głębokie, które zasadniczo również polegają na umieszczeniu adresu internetowego strony w charakterze linku, ale ich budowa jest znacznie bardziej skomplikowana. Linki głębokie nie prowadzą do strony głównej danego podmiotu tylko do określonej podstrony, stąd ich nazwa. Oprócz dwóch wskazanych powyżej standardowych kategorii linków mamy również do czynienia z bardziej skomplikowanymi odmianami, które najczęściej nie istnieją w naszej świadomości jako linki. Pierwsza to *framed links* (linki w ramkach). Wyświetlają się one na danej stronie internetowej jako dodatkowa ramka obejmująca treść strony, do której prowadzi odesłanie. Jedną z ich najbardziej dyskusyjnych kategorii są *embedded links* (odesłania wbudowane). Przybierają postać jednego z elementów strony internetowej, na której są prezentowane. W takiej postaci prezentowane są najczęściej materiały

z serwisów oferujących możliwość zamieszczenia materiałów audialnych lub audiowizualnych na innych stronach takich jak YouTube (Zakres prawa do publicznego udostępniania, 2014).

Trzeba pamiętać, że głównym aktem prawodawstwa, który ma zastosowanie do problematyki zgodności z prawem zamieszczonych odesłań jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE. Głównym zadaniem Dyrektywy, co znalazło wyraz w jej nazwie, miało być harmonizowanie prawa w pewnych obszarach społeczeństwa informacyjnego, co w konsekwencji ma zwiększyć stopień pewności prawa. Harmonizuje ona prawo autorskie, przede wszystkim w zakresie powszechnego odtwarzania utworów, między innymi poprzez przyznanie wyraźnej ochrony podmiotom praw w odniesieniu do wykorzystania ich dóbr w ramach różnego rodzaju usług multimedialnych (Prawo autorskie w Społeczeństwie Informacyjnym, 2008). Oznacza to, że wskazany akt ma za zadanie objąć ochroną prawną oprócz tradycyjnych form eksploatacji również komunikację elektroniczną, w tym internet, co dla przedmiotu niniejszego artykułu będzie miało największe znaczenie.

Dotychczasowe rozstrzygnięcia

Najważniejszą kwestią, która okazała się bardzo problematyczna i doczekała się wielu orzeczeń sądów, było rozumienie pojęcia „publicznego udostępniania utworów”. Art. 3 ust. 1 Dyrektywy wskazuje na akt publicznego udostępniania utworów, nie definiując tej kategorii. Problemy te musiały być następnie rozstrzygane w licznych wyrokach, w szczególności Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej¹. Mimo tej istotnej ułomności należy uznać, że harmonizacja w obszarze kategorii publicznego udostępniania była posunięciem we właściwym kierunku. Do momentu wejścia w życie wskazanego aktu prawnego publiczne udostępnianie dotyczyło jedynie konkretnych obszarów prawnych i było regulowane przez akty prawne stosowne dla kategorii, do jakich się odnoszą, na przykład do baz danych (Zakres prawa do publicznego udostępniania, 2014). Art. 3 ust. 1 Dyrektywy określa publiczne udostępnianie utworu jako „jakiegokolwiek” i przykładowo wymienia kategorie mogące wchodzić w skład tego pojęcia. Moim zdaniem oznacza to (co znajduje swoje odzwierciedlenie w doktrynie), że w chwili obecnej publiczne udostępnianie należy traktować bardziej jako pakiet uprawnień obejmujący różne możliwości jego dokonania aniżeli jako jednorodną kategorię prawną.

W doktrynie wskazuje się, że na podstawie art. 3 ust. 1 Dyrektywy „autorem przysługuje prawo o charakterze prewencyjnym, pozwalające wkroczyć w celu zakazania publicznego udostępniania przez potencjalnych użytkowników ich utworów, którego to udostępniania użytkownicy ci mogą chcieć dokonać” (Wróbel I, 2014). Od razu trzeba zwrócić uwagę na istotną różnicę pomiędzy publicznym udostępnianiem, które może zostać dokonane za pomocą linków (wskazanie konkretnego przedmiotu praw autorskich oraz zaprezentowanie go w danym miejscu) a przeniesieniem własności egzemplarza danego utworu, które to zagadnienie regulowane jest przez art. 4 Dyrektywy. Różnice pomiędzy obiema wskazanymi czynnościami mogą być oczywiste z punktu widzenia dotychczasowych niecyfrowanych środków przekazu i obrotu materialnymi lub utrwalonymi na materialnych nośnikach egzemplarzami utworów, jednakże w postaci cyfrowej różnice przestają być wyraźne.

1 Dalej jako „TSUE” lub „Trybunał”.

W wyroku odnoszącym się wprost do kwestii linków (Wyrok w sprawie o sygn. C-466/12), którym dokładniej zajmuję się w dalszej części artykułu, wyraźnie podkreślono przesłanki uznania aktu za publiczne udostępnienie, które zostały wskazane we wcześniejszym orzecznictwie. Warunki, które muszą zostać spełnione łącznie to zaistnienie czynności udostępnienia oraz dokonanie jej dla publiczności. Takie rozumienie pojęcia publicznego udostępnienia jest spójne z dorobkiem orzecznictwa w tym zakresie. W orzeczeniu *Mediakabel* (Wyrok w sprawie o sygn. C-89/04) wskazano, że o publicznym charakterze przekazu świadczy równoczesny odbiór tych samych obrazów przez nieokreśloną liczbę potencjalnych odbiorców². Wskazuje się również w tym kontekście, że publiczny charakter jest domeną udostępnienia dla nieograniczonej liczby osób, gdyż ograniczona liczba potencjalnych odbiorców może zostać uznana za niewystarczającą. Co więcej, liczba osób powinna być znaczna. Nie określono, o jaką liczbę chodzi, jednak wyroki dotyczące udostępniania utworów w hotelach mogą w pewien sposób pokazać skalę. Ponadto w ostatnim czasie zapadł wyrok w odniesieniu do zakładu zdrowotnego (Wyrok w sprawie o sygn. C-351/12), w którym wyrażono podobną opinię do tej przedstawionej w orzeczeniach dotyczących hoteli. Trzeba przy tym zauważyć, że w przypadku zakładu zdrowotnego rotacja osób (publiczności) w jego pomieszczeniach charakteryzuje się dużo mniejszą dynamiką niż w hotelach, co jednak nie stanowiło wystarczającej przeszkody dla uznania istnienia przesłanki udostępnienia publiczności, a w szczególności jej znacznej liczby.

Warto zwrócić uwagę na kolejny aspekt pojawiający się w szeregu orzeczeń – przesłankę nowej publiczności. Przesłanka ta może mieć doniosłe znaczenie w przypadku spraw dotyczących udostępnień utworów za pomocą linków. Jest to spowodowane ponadnarodowym charakterem internetu. Jakakolwiek treść zamieszczona w sieci może być dostępna dla nieograniczonej liczby osób, wystarczy, że mają one dostęp do internetu. Kryterium lokalizacji bądź zasięgu danego udostępnienia nie będzie miało żadnego znaczenia w przypadku wskazanego środka technicznego. W kryterium nowej publiczności chodzi zatem o publiczność, która nie miała dostępu do pierwotnie udostępnionego utworu z jakiegokolwiek powodu (Postanowienie w sprawie o sygn. C-136/09). Należy jednocześnie zwrócić uwagę na wyjaśnienie zamieszczone w przewodniku do Konwencji berneńskiej (Konwencja berneńska, 1886) w zakresie nowej publiczności, które wydaje się rozjaśniać tę kwestię. W odniesieniu do utworów transmitowanych drogą radiową wskazano, że kiedy twórca wyrażając zgodę na nadawanie utworów, bierze pod uwagę jedynie użytkowników bezpośrednich – tych, którzy za pomocą swoich odbiorników, sami lub w towarzystwie najbliższych, odbierają nadawany w tej chwili sygnał. Natomiast jeśli sygnał odbierany jest przez szersze audytorium poprzez nadawanie go w (ewentualnych) celach zarobkowych, to nowi odbiorcy mają możliwość odebrania danego utworu w charakterze niezależnej czynności, za pomocą której nadawany utwór udostępniany jest nowej publiczności (Wróbel I., 2014). Dla tej okoliczności nie ma znaczenia, czy konkretne osoby z możliwości odbioru udostępnionego utworu skorzystają, ale ma je sam fakt umożliwienia dostępu osobom postronnym (Wyrok w sprawie o sygn. C-306/05).

Kolejnym istotnym aspektem dotyczącym udostępniania utworów jest zmiana środka przekazu., za pomocą którego dany utwór jest udostępniany

2 W tym konkretnym przypadku odniesiono się do grupy telewizorów z uwagi na stan faktyczny sprawy.

publiczności. Jednym z głównych orzeczeń, w którym TSUE odniósł się do tego problemu jest sprawa *ITV Broadcasting* (Wyrok w sprawie o sygn. C-607/11). Stwierdzono w nim, że pojęcie publicznego udostępniania obejmuje retransmisję utworów zawartych w naziemnym przekazie telewizyjnym dokonywaną przez podmiot inny niż pierwotny nadawca, za pomocą innego środka przekazu (w tym przypadku był to internet). Co więcej wskazano, że sytuacja ta przedstawia się identycznie w przypadku udostępnienia przekazu abonantom pierwotnego podmiotu, którzy znajdują się również w obszarze odbioru naziemnego przekazu telewizyjnego i mogą go odbierać, a zatem nie stanowią nowej publiczności.

Analiza wyroku w sprawie C-466/12

W lutym 2014 roku wydany został jeden z ważniejszych³ wyroków odnoszący się wprost do kwestii możliwości naruszenia prawa poprzez użycie linków. Wyrok ten zapadł w kontekście sporu dziennikarzy oraz spółki *Retriever Sverige AB* (Wyrok w sprawie o sygn. C-466/12) i dotyczył odszkodowania za szkodę poniesioną przez wskazanych dziennikarzy w wyniku zamieszczenia na stronie internetowej spółki linków⁴ do artykułów prasowych ich autorstwa. Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd publikowali swoje artykuły w czasopiśmie „*Göteborgs-Posten*” oraz na jego stronie internetowej, a spółka *Retriever Sverige AB* prowadziła działalność polegającą na udostępnianiu swoim klientom linków⁵ do określonych treści. Warto podkreślić, że dostęp do artykułów na stronie czasopisma był niczym nieograniczony.

Stan faktyczny w tej sprawie okazał się na tyle istotny dla funkcjonowania internetu, że swoje opinie wydał szereg podmiotów zainteresowanych pomyślnym dla nich rozstrzygnięciem. W szczególności należy zwrócić uwagę na opinię *European Copyright Society* wydaną 15 lutego 2013 roku (*European Copyright Society Opinion*). Wymieniona organizacja stała na stanowisku, że link sam w sobie nie przekazuje utworu jako takiego, wskazuje jedynie miejsce, w którym utwór się znajduje w sieci i umożliwia dotarcie do niego. W przypadku linków prostych i głębokich nie sposób polemizować z prezentowaną argumentacją. Jednakże w przypadku *embedded links* sytuacja nie jest już oczywista. Ponadto podkreślono brak zaistnienia przesłanki nowej publiczności w przedmiotowym stanie faktycznym, na co zwrócił uwagę również Trybunał. Warto zauważyć rozróżnienie jakie zostało dokonane w opinii *Association Litteraire et Artistique Internationale* z 16 września 2013 roku (*ALAI*, 2013). We wskazanej opinii odróżniono udostępnienie od odniesienia i wskazano, że udostępnianie odnosi się do sytuacji, w której link zezwala użytkownikom na dotarcie do określonego zabezpieczonego materiału, natomiast nie należy uznać za udostępnianie sytuacji, w której jedynie wskazuje na źródło na innej, ogólnodostępnej stronie internetowej.

3 Jego waga wynika z odniesienia się wprost do kwestii linków oraz próbą całościowego ujęcia tego zagadnienia.

4 W tekście przedmiotowego orzeczenia określono je jako linki internetowe, na które można kliknąć (hiperlinki).

5 Dokładnie „linków, w które można kliknąć”.

Sąd pierwszej instancji oddalił żądania powodów, natomiast sąd drugiej instancji, widząc istotne zagadnienie prawne, zdecydował się zwrócić z pytaniami prejudycjalnymi do TSUE. Pytania, jakie zostały skierowane do Trybunału, w dużej części miały na celu ustalenie znaczenia kwestii technicznych dotyczących linków i ich wpływu na kwalifikację prawną. Pierwsze pytanie dotyczyło tego, czy jeśli ktokolwiek inny niż uprawniony z tytułu praw autorskich do danego utworu umieści na swojej stronie internetowej „link, w który można kliknąć”, to będzie to stanowić publiczne udostępnienie utworu. Drugie oraz trzecie pytanie dotyczyły tego, czy to, że utwór do którego zamieszczono link prowadzi do strony internetowej dostępnej dla każdego bez ograniczeń oraz sposób wizualizacji utworu po kliknięciu w link może mieć wpływ na odpowiedź na pytanie pierwsze. Ostatnie pytanie miało charakter formalno-prawny – czy państwo członkowskie może przyznać wyłącznemu prawu autora szerszą ochronę w drodze ustanowienia przepisu przewidującego, że publiczne udostępnianie obejmuje większy zakres działań niż zakres przewidziany w art. 3 ust. 1 Dyrektywy. Co ciekawe zabrakło w tej sprawie opinii Rzecznika Generalnego, co może wskazywać, że została ona uznana za materię na tyle nieskomplikowaną, że nie wymaga dodatkowej pogłębionej analizy.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odpowiedzi na pytania prejudycjalne uznał, że pierwsze trzy pytania należy rozważać łącznie, a art. 3 ust. 1 Dyrektywy „należy interpretować w ten sposób, że nie stanowi czynności publicznego udostępnienia w rozumieniu tego przepisu udostępnienie na stronie internetowej linków, na które można kliknąć, odsyłających do utworów chronionych ogólnie dostępnych na innej stronie internetowej” (Wyrok w sprawie o sygn. c-466/12). W odniesieniu do tych pytań Trybunał podkreślił, że jest istotne, aby udostępnienie dotyczyło tych samych utworów, co udostępnienie pierwotne i zostało dokonane za pomocą tego samego środka przekazu oraz było skierowane do nowej publiczności, co w tym przypadku nie miało miejsca, gdyż utwór był ogólnodostępny (Wyrok w sprawie o sygn. c-466/12). W przedmiocie ostatniego pytania podkreślono, że państwa członkowskie mogą przyznać podmiotom prawa autorskiego szerszą ochronę w drodze ustanowienia przepisu przewidującego, że pojęcie publicznego udostępniania obejmuje szerszy zakres działań niż działania wymienione w tym przepisie. Ponadto wskazano, że dla kwalifikacji nie ma znaczenia czy konstrukcja linku mogłaby stwarzać wrażenie, że jego zawartość jest wyświetlana bezpośrednio na stronie, na której znajduje się link czy też nie. Jest to spowodowane tym, że w przypadku braku nowej publiczności nie jest wymagane zezwolenie podmiotu prawa autorskiego (Wyrok w sprawie o sygn. c-466/12).

Analiza wyroku w sprawie C-348/13

Pod koniec października 2014 wydano kolejny po orzeczeniu Svensson wyczekiwany wyrok w sprawie Bestwater (Wyrok w sprawie c-348/13). Kwestia sporna została przekazana do rozstrzygnięcia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przez Niemiecki Sąd Federalny. Dotyczyła ona filmu reklamowego stworzonego przez spółkę powodową. Film ten prezentował informacje dotyczące zanieczyszczeń wody. Został on udostępniony przez spółkę Bestwater tylko na jej oficjalnej stronie internetowej, jednak bez zgody

spółki pojawił się w serwisie YouTube. Pracownicy konkurenta spółki Bestwater zamieścili link do filmu na YouTube na swojej stronie internetowej. Bestwater sprzeciwiła się tej formie użycia jej filmu przez konkurencję, wskazując że to jej przysługują prawa autorskie do przedmiotowego utworu.

W wyniku zainicjowanej przez Bestwater sprawy sądowej 25 czerwca 2013 roku sąd federalny zwrócił się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym „czy włączenie do własnej strony internetowej utworu podanego do wiadomości publicznej na obcej stronie internetowej w okolicznościach takich, jak w postępowaniu przed sądem krajowym, stanowi publiczne udostępnianie w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE, mimo że obcy utwór nie jest udostępniany nowej publiczności i udostępnienie nie jest dokonywane z wykorzystaniem szczególnego technicznego sposobu przekazu, który różni się od pierwotnego sposobu udostępniania utworu?” (Wniosek, 2013). Wydaje się, że forma zadanego pytania wskazuje na chęć doprecyzowania drogi wytyczonej w opisanym wcześniej orzeczeniu Svensson w zakresie legalności źródła takiego utworu.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odpowiedzi wskazał, że

„sam fakt, że utwór chroniony, swobodnie dostępny na stronie internetowej, został umieszczony na innej stronie internetowej za pomocą linku używającego techniki „framingu”, takiej jak używana w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, nie może zostać zakwalifikowany jako „publiczne udostępnianie” w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym w zakresie, w jakim sporny utwór ani nie jest transmitowany nowym odbiorcom, ani nie jest przekazywany w szczególnym trybie technicznym, odmiennym niż tryb pierwotnego przekazu. (Wniosek, 2013)

W wyroku tym wyraźnie wskazano, że nie wykorzystano żadnego nowego technicznego sposobu prezentacji treści, wobec czego publiczne udostępnienie nie miało miejsca.

Należy jednak odróżnić przedmiotowy stan faktyczny od tego ze sprawy Svensson ze względu na to, że we wcześniejszej sprawie pierwotne rozpoznanie utworu było dokonane za zgodą i wiedzą podmiotu uprawnionego z tytułu autorskich praw majątkowych do utworu. W stanie faktycznym sprawy Bestwater utwór został udostępniony w serwisie YouTube przez inny podmiot niż uprawniony z tego tytułu, co nie miało jednak większego znaczenia w obliczu swobodnego dostępu do przedmiotowego utworu w obszarze internetu.

W opinii autora w przedmiotowej sprawie przeważało podejście zdroworozsądkowe, które opierało się na uznaniu internetu w całości jako oddzielnego medium. Nie doszło do rozróżnienia internautów na odbiorców konkretnego portalu, strony lub serwisu, ale potraktowano ich jako jedną grupę, podobnie jak traktuje się grupy czytelników prasy lub widzów. Bez znaczenia zatem pozostawiono zamieszczenie danej treści w konkretnym miejscu, jeżeli jego udostępnienie w internecie zostało dokonane przez podmiot uprawniony.

Wyrok w sprawie C-279/13

Kolejnym epizodem w rozważaniach na temat możliwości naruszenia prawa poprzez użycie linków było rozstrzygnięcie w sprawie C More Entertainment AB (Wyrok w sprawie o sygn. C-279/13). Wyrok ten razem z wyrokami w sprawach Svensson i Bestwater są łącznie określane mianem „linking saga” ze względu na ich znaczenie dla opisywanej tematyki (Frosio G, 2015).

Przedmiotowy wyrok zapadł w wyniku wniosku prejudycjalnego pochodzącego z Najwyższego Sądu Szwecji w odniesieniu do sprawy, w której nadawca C More Entertainment AB wystąpił przeciwko L. Sandbergowi, który prowadził stronę internetową umożliwiającą darmowy dostęp do płatnych widowisk⁶. 22 maja 2013 roku sąd zwrócił się do Trybunału z pytaniami, które zmierzały do rozstrzygnięcia podstawowych wątpliwości uwidoczonych przez stan faktyczny opisywanej sprawy. Pierwszym pytaniem było, „czy pojęcie publicznego udostępniania w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE obejmuje czynność polegającą na umieszczeniu na powszechnie dostępnej witrynie internetowej otwierającego się po kliknięciu linku do utworu transmitowanego przez podmiot praw autorskich do tegoż utworu?” (Wniosek, 2013a). Pytanie to było zasadnicze dla całości rozstrzygnięcia, podczas gdy kolejne stanowiły jedynie jego uszczegółowienia lub wariacje, które mogły mieć ewentualnie wpływ na analizę stanu faktycznego:

Czy sposób umieszczenia linku ma wpływ na analizę pierwszego pytania? Czy fakt, że dostęp do utworu, z którym łączy link jest w jakikolwiek sposób ograniczony stanowi okoliczność wymagającą uwzględnienia? Czy państwa członkowskie mogą przyznać autorowi wyłączne prawo mające szerszy zakres przewidując, iż publiczne udostępnianie obejmuje inne czynności oprócz określonych w art. 3 ust. 1 dyrektywy? Czy państwa członkowskie mogą przyznać podmiotowi praw wyłączne prawo mające szerszy zakres przewidując, że publiczne udostępnianie obejmuje inne czynności oprócz określonych w art. 3 ust. 2 dyrektywy? (Wniosek, 2013a)

Problem w przedmiotowym sporze leży jednakże w tym, że wydarzenia, do których zamieszczono linki, nie są możliwe do odtworzenia w miejscu i czasie wybranym przez daną osobę. W wyroku wskazano, „że zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. d) Dyrektywy 2001/29 państwa członkowskie powinny przyznać organizacjom radiowym i telewizyjnym wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania odnośnie do jakiegokolwiek podawania do publicznej wiadomości utrwałych ich programów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie” (Wniosek, 2013a). Dookreślono przy tym, że „jak wynika z brzmienia art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29, a w szczególności ze sformułowania «jakiegokolwiek publiczne udostępnianie [...] włączając podawanie do publicznej wiadomości», pojęcie «podawania do publicznej wiadomości», także użyte w art. 3 ust. 2 tej dyrektywy, jest objęte szerszym pojęciem «publicznego udostępniania»”.

⁶ W tym konkretnym przypadku chodziło o mecze hokejowe.

Należy podkreślić, że art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29 nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu rozszerzającemu wyłączne prawo organizacji radiowych i telewizyjnych, o których mowa w tym art. 3 ust. 2 lit. d), w odniesieniu do czynności publicznego udostępniania, którymi mogłyby być transmisje wydarzeń sportowych w internecie, pod warunkiem że takie rozszerzenie nie narusza ochrony wynikającej z prawa autorskiego (Skibińska E., 2015). Przedmiotowy wyrok nie zawierał zatem interpretacji o istotnym znaczeniu dla kwestii linków, które mogą naruszać prawa autorskie do ich przedmiotu. Poruszał on jednak inne konsekwencje związane z techniką użycia linków istotne w szczególności dla wydarzeń sportowych transmitowanych na żywo.

Zakończenie

Wyrok w sprawie Svensson dotyczący możliwości naruszenia praw autorskich w wyniku zamieszczenia odesłania do utworu na stronie internetowej wydaje się zgodny ze zdroworozsądkowym podejściem do tej problematyki. Mimo zawalowanej argumentacji i specyficznej formy naturalnej dla tekstów prawniczych Trybunał podkreślił, że naruszenia nie może stanowić link do powszechnie dostępnych treści. Gdyby przyjęto odmienne stanowisko trudno byłoby sobie wyobrazić dalsze funkcjonowanie internetu. Stąd też nie należy się dziwić dużemu zainteresowaniu mediów oraz różnych organizacji przedmiotowym wyrokiem. Ponadto nie sposób nie zgodzić się z twierdzeniem przywołanym w opinii European Copyright Society, że link w istocie nie przenosi utworu, a jedynie wskazuje jego konkretne miejsce w sieci. W związku z dynamiczną ewolucją internetu w chwili obecnej niektóre z takich linków umożliwiają również bezpośrednio odtworzenie danego utworu, co może w niektórych przypadkach komplikować stan faktyczny. Kolejne ze wskazanych orzeczeń precyzują kwestie, które pozostały nierozstrzygnięte w wyroku w sprawie Svensson. Wszystkie łącznie stanowią dopełnienie stanu wiedzy jakim dysponujemy w zakresie przedmiotowej tematyki. Przywoływanie przykładów filmów, konkretnych scen bądź zapowiedzi w trakcie recenzji filmu nadal będzie możliwe na zasadach, na których opiera się w tej chwili. Należy jednak pamiętać, aby zgodnie ze wskazanymi przesłankami dokładnie sprawdzić utwór, do którego ma zostać zamieszczone odesłanie, żeby wykluczyć możliwość narażenia się na ewentualne roszczenia ze strony osób uprawnionych.

BIBLIOGRAFIA:

- ALAI (2013). <http://www.alai.org/en/assets/files/resolutions/making-available-right-report-opinion.pdf> (01.09.2014).
- (SJP): *Link*, <http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2478615> (27.08.2014).
- Prawo autorskie w Społeczeństwie Informacyjnym (2008): Prawo autorskie w Społeczeństwie Informacyjnym, <http://www.cie.gov.pl/www/serce.nsf/o/E2F755FAFEBAB98BC125748E002C84E4?Open> (28.08.2014).
- Wniosek (2013): <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=143224&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=PL&cid=84011> (10.05.2015).
- Wniosek (2013a): <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=139178&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=89191> (11.05.2015).
- Zakres prawa do publicznego udostępniania (2014): *Zakres prawa do publicznego udostępniania w Dyrektywie PE i Rady 2001/29/WE z dnia 22 maja 2001*

r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym a problem zamieszczania linków. Materiały ze spotkania konsultacyjno-informacyjnego w Urzędzie Patentowym RP z dnia 15 maja 2014 r. Materiał niepublikowany.

ARTYKUŁY I OPINIE:

- Opinia European Copyright Society w odniesieniu do sprawy rozpatrywanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej C-466/12 Svensson sporządzona 15 lutego 2013 r. http://www.ivir.nl/news/European_Copyright_Society_Opinion_on_Svensson.pdf (01.09.2014).
- Raport i opinia Association Litteraire et Artistique Internationale w zakresie udostępniania i komunikacji publicznej w środowisku internetowym przyjęta 16 września 2013 r. <http://www.alai.org/en/assets/files/resolutions/making-available-right-report-opinion.pdf> (01.09.2014).
- Wróbel I. (2014), Pojęcie publicznego udostępniania utworów w prawie UE – przegląd orzecznictwa TS. „Europejski Przegląd Sądowy”, 5.
- Skibińska E. (2015). Publiczne udostępnienie. „Monitor Prawniczy”, 8, <http://czasopisma.beck.pl/monitor-prawniczy/aktualnosc/publiczne-udostepnianie-1> (11.05.2015).
- Frosio G. (2015). (C) More Entertainment for Broadcasters: The European Court of Justice on Linking to Live Streams of Sport Events, <https://cyberlaw.stanford.edu/blog/2015/03/c-more-entertainment-broadcasters-european-court-justice-linking-live-streams-sport> (10.05.2015).

AKTY PRAWNE:

- Dyrektywa (2001): Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.2001 (Dz.U.UE L z dnia 22 czerwca 2001 r.).
- Konwencja berneńska o ochronie dzieł literackich i artystycznych z 9.09.1886 r. z szeregiem późniejszych uzupełnień i rewizji. Akt paryski Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych sporządzony 24.07.1971 r. (Dz. U. z dnia 28 listopada 1990 r.).

WYROKI I POSTANOWIENIA:

- Postanowienie w sprawie o sygn. C-136/09 z dnia 18 marca 2010 r. Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-89/04 z dnia 2 czerwca 2005 r. MediaKabel BV v. Commissariaat voor de Media.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-351/12 z dnia 27 lutego 2014 r. – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o. s. (OSA) v. Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-306/05 z dnia 7 grudnia 2006 r., Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) v. Rafael Hoteles SA.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-607/11 z dnia 7 marca 2013 r. - ITV Broadcasting Ltd, ITV 2 Ltd, ITV Digital Channels Ltd, Channel 4 Television Corporation, 4 Ventures Ltd, Channel 5 Broadcasting Ltd, ITV Studios Ltd v. tvcatchup Ltd.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-466/12 z 13 lutego 2014 r. - Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd v. Retriever Sverige AB.
- Wyrok w sprawie C-348/13 z 21 października 2014r. - Bestwater International GmbH v. Michael Mebes, Stefan Potsch.
- Wyrok w sprawie o sygn. C-279/13 z 26 marca 2015r. w sprawie C More Entertainment AB v. Linus Sandberg